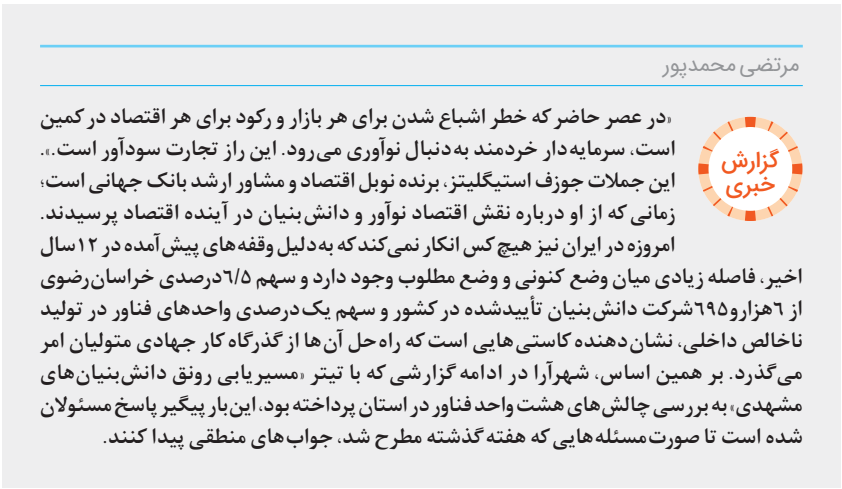

اقتصاد دانش بنیان؛ در مسیر رشد

شهرآرا در ادامه گزارش هفته گذشته خود، مطالبات واحدهای فناور مشهد را به صورت ویژه از مسئولان پیگیری کرد

گزارش خبری

«در عصر حاضر که خطر اشباع شدن برای هر بازار و رکود برای هر اقتصاد در کمین است، سرمایه دار خردمند به دنبال نوآوری می‌رود. این راز تجارت سودآور است.. این جملات جوزف استیگلیتز، برنده نوبل اقتصاد و مشاور ارشد بانک جهانی است، زمانی که از او درباره نقش اقتصاد نوآور و دانش بنیان در آینده اقتصاد پرسیدند. امروزه در ایران نیز هیچ کس انکار نمی‌کند که به‌دلیل وقفه‌های پیش آمده در ۱۲ سال اخیر، فاصله زیادی میان وضع کنونی و وضع مطلوب وجود دارد و سهم ۶/۵ درصدی خراسان رضوی از ۶ هزار و ۶۹۵ شرکت دانش بنیان تأییدشده در کشور و سهم یک درصدی واحدهای فناور در تولید ناخالص داخلی، نشان دهنده کاستی هایی است که راه حل آن‌ها از گذرگاه کار جهادی متولیان امر می‌گذرد. بر همین اساس، شهرآرا در ادامه گزارشی که با تیتیر «مسیریابی رونق دانش بنیان‌های مشهدی، بر بررسی چالش‌های هشت واحد فناور در استان پرداخته بود، این بار پیگیر پاسخ مسئولان شده است تا صورت مسئله‌هایی که هفته گذشته مطرح شد، جواب‌های منطقی پیدا کنند.

● صندوق‌ها؛ گره‌گشای نقدینگی دانش بنیان‌ها در گزارش قبل، مدیر یک شرکت دانش بنیان فعال در حوزه نساجی و پارچه بافی شرح داده بود که دانش بنیان‌ها دو حالت کلی دارند؛ یا به صورت نوپا و تازه تأسیس درحال تکمیل مراحل نمونه سازی محصول خود هستند و هنوز به مرحله تولید صنعتی نرسیده‌اند یا از شرکت‌هایی هستند که از این مرحله عبور کرده‌اند و محصول دانش بنیان خود را به مرحله تولید صنعتی رسانده‌اند.

در این وضعیت، اگرچه تأمین مالی هم برای شرکت‌های دسته اول و هم برای شرکت‌های دسته دوم، یک مسئله بسیار مهم است، وصول نشدن مطالبات شرکت‌ها از خریداران و قطع چرخه سرمایه در گردش دانش بنیان‌ها، سبب وارد آمدن ضرایب جبران ناپذیر به این شرکت‌ها می‌شود. البته در مقام پاسخگویی به پیگیری‌های خبرنگار شهرآرا، محمدرضا افشین، مدیر دفتر نمایندگی شرکت مادر تخصصی صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته در استان، اشاره روشنی به آغاز فعالیت رسمی سه صندوق «حمایت از صنایع پیشرفته»، «سرمایه‌گذاری بر صنایع کوچک» و «حمایت از تحقیقات صنایع پیشرفته، در شعب استانی خود در خراسان رضوی می‌کند و می‌گوید: با فعالیت نمایندگی‌های این سه صندوق، می‌توان به آینده دانش بنیان‌های خراسان رضوی بیشتر امیدوار بود، زیرا به ۲۶ شرکت استان به تازگی تسهیلاتی تا سقف ۱۵۰ میلیارد ریال، بانرخ بهره ۵ تا ۱۵ درصد تعلق خواهد گرفت و علاوه بر این، اگر شرکت دانش بنیانی در حوزه

کسب پروانه فعالیت و بهره برداری داوطلب باشد، از محل تسهیلات مجاز عمومی در قالب تبصره ۱۶ و ۱۸ قانون حمایت از شرکت‌های دانش بنیان، روند دریافت مجوز را به طور ویژه و خارج از نوبت طی خواهد کرد.

● گام به گام در مسیر توانمندسازی دکتر ملیحه رضوانی که در گزارش قبل به تفصیل

درباره خط تولید محصولات آرایشی و بهداشتی با کاربری درمانی در شرکت دانش بنیانش سخن گفته بود، فقط یک نمونه از خیل عظیم نخبگانی است که برپایه ابتکار و خلاقیت جمعی، شرکتی راه می‌اندازند اما خیلی زود به دلیل مشکل بازاریابی و چالش در عرضه محصولاتشان به بازار آزاد، زمین می‌خورند. حقیقت این است که بسیاری از واحدهای فناور با مسائل مربوط به بازاریابی محصول از جمله معرفی، تبلیغات، مذاکره برای ثبت سفارش، ارتباط با بازارهای بین المللی برای صادرات و نمونه‌هایی از این دست آشنا نیستند و به‌طور کلی، یا با در پیش گرفتن یک شیوه تبلیغاتی نادرست، فضای بازار از محصولشان بیزار می‌شود یا در سایه یک نام تجاری بزرگ تر، آن محصول برای همیشه مهمان قفسه فروشگاه‌ها باقی می‌ماند. علی اسماعیلی، معاون توسعه فناوری پارک علم وفناوری خراسان رضوی، درباره راه حل پیش روی این شرکت‌ها می‌گوید: از سال ۱۳۹۷ این دغدغه احساس می‌شد که دانش بنیان‌ها با همه خلاقیت و نبوغی که در علم و فناوری دارند، باید در عرصه بازاریابی و تجارت توانمند شوند و بر همین اساس، مرکز توانمندسازی استان به کمک شتاب‌دهنده فردوسی و با حمایت مرکز شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان در همان سال افتتاح شد. روند بهبود کیفی و کمی خدمات این مرکز به تدریج در

اکنون به رکورد ارائه حدود ۵۹ هزار و ۱۳۷ خدمت آموزشی خاص در قالب بیش از ۸۸۳ دوره توانمندسازی برای شرکت‌های دانش بنیان رسیده‌ایم.

دستور کار بوده است. اکنون به رکورد ارائه حدود ۵۹ هزار و ۱۳۷ خدمت آموزشی خاص در قالب بیش از ۸۸۳ دوره توانمندسازی برای شرکت‌های دانش بنیان با رضایتمندی ۸۰ درصدی برای این دوره‌ها رسیده‌ایم، البته این پیشرفت در یک حرکت مستمر در طول چهار سال اخیر رخ داده است و همچنان ادامه خواهد داشت.

● پرونده واردات؛ پشت درهای بهارستان اشاره به چالش فرسودگی لوازم‌یدکی و قطعات فنی که در گزارش قبل از زبان یکی از فعالان صنعت چاپ و بسته‌بندی استان بیان شد، کلیدواژه مشترک بسیاری از صاحبان صنایع است و البته دست نیاز فعالان اقتصادی نیز به سمت شرکت‌های دانش بنیان دراز است تا به برکت خلاقیت و نوآوری ذاتی خود، کشور را در مسیر خودکفایی در تولید ماشین‌آلات صنعتی و بی نیازی از واردات به پیش ببرند و دیگر این‌طور نباشد که مثلاً چاپخانه‌های به‌روزی که از روش‌های چاپ خلاقانه و جدید برای چاپ چندرنگ و ترکیبی استفاده می‌کنند، برای تأمین ۸۰ درصد مواد اولیه و صد درصد ماشین‌آلات مورد نیاز خود، چشم انتظار ترجم یک تاجر خارجی بمانند.

علی اصغر جلیلیانفتاحی، مدیرعامل شرکت تعاونی صنعت چاپ خراسان رضوی، در این باره معتقد است که بسیاری از فعالان صنعتی برای دریافت تسهیلات دولتی و وام‌های کم بهره اعلام نیاز می‌کنند، درحالی که درحقیقت امر، رفع موانع موجود به تنهایی یکی از مصادیق بارز تسهیلات حمایتی است. در یک نمونه خاص، امروز قوانین سخت گیرانه‌ای برای ممنوعیت کالاهای دست دوم و کارکرده وجود دارد، درحالی که همه می‌دانیم بسیاری از ماشین‌آلات کارکرده در دنیا هستند که می‌توانند خدمات شایسته‌ای به صنعت کشور بدهند و با در نظر گرفتن استئنا برای این قانون، می‌توان کمک بزرگی به بهسازی زیرساخت‌های فنی در صنایع کرد، موضوعی که البته با پیگیری شهرآرا، ختم به نتیجه درخور توجهی نشد و آن‌طور که حجت الاسلام و المسلمین نصرا... پژمان فر، نماینده مردم مشهد در مجلس شورای اسلامی، بیان کرد، حل و فصل آن نیازمند مصوبه مجلس شورای اسلامی و یک اجماع ملی است.

● نجات از گرداب مکاتبات اداری نه فقط شرکت‌های ورشکسته یا درگیر با چالش‌های جدی بلکه حتی دانش بنیان‌های موفق نیز تأیید می‌کنند که مشکل دریافت مجوز و مستحکری در برخی مراحل اداری، درد مشترک همه واحدهای فناور و نوآور است و در این میان، «آیین‌نامه ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکت‌های دانش بنیان»، و همچنین «دستورالعمل ابلاغی شرکت‌های دانش بنیان مستقر در پارک‌های علم وفناوری، به طور خاص جزو قوانینی هستند که نه فقط در حوزه کیفیت بلکه حتی برای ادامه فعالیت یک شرکت و دریافت مجوزهای رسمی، به قدری بند و تبصره لحاظ می‌کنند که برای بسیاری از کارگروه‌های نخبگانی، ایجاد یک شرکت از اساس، ناممکن است. همچنین سیدمهدی مدنی بجستانی، رئیس انجمن شرکت‌های دانش بنیان خراسان رضوی، در این باره می‌گوید: این انجمن که ذیل اتاق بازرگانی استان تعریف می‌شود، با هشت کمیسیون تخصصی خود به طور ویژه بر پیگیری و حل مشکلات قانونی و اداری واحدهای فناور متمرکز است. خوشبختانه در سه سال گذشته هم امکانات ویژه‌ای همچون تسهیلات نظام وظیفه تخصصی برای افراد فعال در شرکت‌های دانش بنیان، تسهیلات فروش اقساطی مواد، قطعات و کالاهای مصرفی دانش بنیان تا سقف ۸۰ درصد و بازپرداخت یک ساله، تسهیلات صندوق

توسعه ملی بانرخ ۱۰ و ۱۲ درصد، معافیت از پرداخت ضرایب حق بیمه قرارداده‌ها، معافیت مالیاتی برای رشد بیشتر و البته معافیت عوارض، حقوق گمرکی و سود بازرگانی با هدف تسهیل در انجام امور گمرکی مهیا شده است اما درمجموع، همچنان دیوارهای کاذبی در مسیر پیشرفت واحدهای فناور وجود دارد که این موضوع باید در قالب تفاهم میان سازمان‌ها حل و فصل شود.

● پیچ و خم دانش بنیان‌ها در مسیر توسعه اگرچه در گزارش قبل، مدیرعامل یک شرکت دانش بنیان فعال در حوزه صنایع نفت و گاز، درباره فعالیت محدود واحدهای فناور استان در حوزه صنایع انرژی سخن گفته بود، تأثیر محدود دانش بنیان‌ها بر اقتصاد کشور و تولید ناخالص داخلی، موضوعی نیست که بهبود اوضاع یک کلان شهر همچون مشهد یا حتی یک استان همچون خراسان رضوی، تأثیر اساسی و ریشه‌ای بر آن بگذارد، با این حال اظهارات مدیرعامل یک شرکت دانش بنیان فعال در حوزه صنایع نفت و گاز، مصداقی جزئی از یک مفهوم ملی بود که گره‌گشایی از آن می‌تواند نشانه امیدوارکننده‌ای از بهبود اوضاع باشد.

بر همین اساس، مسعود میرزائی شهرابی، رئیس پارک علم وفناوری خراسان رضوی، در گفت‌وگو با شهرآرا، جزئیات تفاهم نامه اخیر این پارک با شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب را شرح داده است که می‌تواند مسیر فعالیت شرکت‌های دانش بنیان مشهدی را در حوزه صادرات محصولات، دانش مهندسی و خدمات حوزه نفت و گاز، به طرز چشمگیری آسان کند. وی تأکید می‌کند: با اجرای این تفاهم نامه، ضمن جلوگیری از خروج ۳۰ میلیون دلار ارز در سال، برای بیش از ۵۰۰ نیروی متخصص داخلی نیز اشتغال ایجاد خواهد شد و از همه مهم‌تر، واحدهای فناور خراسان رضوی می‌توانند تأثیر بیشتری بر اقتصاد کشور بگذارند، موضوعی که باید برای سایر شرکت‌های دانش بنیان استان هم زمینه‌های آن فراهم شود.

● پیشرفت؛ روی دور تند اشتغال بیش از ۸ هزار جوان نخبه مشهدی در قالب ۴۶۴ شرکت دانش بنیان در پارک علم وفناوری، شاید در ابتدا خبر امیدوارکننده‌ای به نظر برسد اما با اندکی تحلیل، می‌توان به‌سادگی فهمید پارک‌های علم وفناوری به‌عنوان

سکوهایی پرش برای شرکت‌های دانش بنیان، حلقه واصل میان کارگروه‌های نخبگانی از فضای دانشگاه به بازار آزاد هستند تا دانش بنیان‌ها بتوانند در یک بازه زمانی مشخص روی پای خود ایستادن را تمرین کنند، راه و چاه تولید را بیاموزند و بازار آزاد را با همه پیچیدگی‌هایش در یک مقیاس کوچک درک کنند، با این حال مدیر یکی از نرم افزارهای سرشناس مسیریابی بر ستر تلفن همراه که در گزارش قبل، گلابه‌های خود را مطرح کرده بود، تأکید می‌کرد که بسیاری از دانش بنیان‌ها برای آغاز فعالیت خود، از حمایت پارک علم وفناوری برخوردار می‌شوند اما رفته رفته فضا به سمتی می‌رود که دانش بنیان‌ها به این حمایت‌ها اعتیاد پیدا می‌کنند و کار به جایی می‌رسد که یک شرکت توانمند و پراز ایده ناب، دیگر حتی قادر به فعالیت در فضای واقعی بازار و بدون حمایت پارک نخواهد بود.

بدیهی است که برای حل این وضعیت، پارک‌های علم وفناوری مسئولیت بزرگی دارند و اینجاست که معاون توسعه فناوری پارک علم وفناوری خراسان رضوی، یک بار دیگر دوره‌های توانمندسازی را به عنوان راه حل این معضل، معرفی می‌کند تا مدیران واحدهای فناور و شرکت‌های علاقه مند بتوانند با مراجعه به سامانه www.Bizservices.ir از این خدمات بهره مند شوند.

● بزرگ ترها کوتاه می‌آیند شاید چالش نبود پیشرفت و بهینه سازی ضعیف محصولات یک واحد صنعتی در گذر زمان، بیش از همه در حوزه صنعت خودروسازی برابمان ملموس باشد. تاحدی که اگر حتی یک دهه از محصولات خودروسازان داخلی استفاده نکرده باشیم، تجربه استفاده از نمونه‌های به روز یک محصول، تفاوتی با محصول قدیمی نداشته باشد یا حتی کم کیفیت تر شده باشد، با این حال در گزارش قبل به‌طور خاص به روایت عجیب مدیر یک واحد تولید ظروف چینی پرداختیم که با وجود ارائه طرح‌های دانش بنیان خود به شرکت‌های بزرگ، پاسخ دلگرم کننده‌ای از غول‌های صنعتی استان دریافت نکرده بود و بنابراین پیگیری این موضوع به‌عنوان یک چالش فراگیر و دردرس مشترک دانش بنیان‌های نوپا، در دستور کار شهرآرا قرار گرفت.

اکنون امیرضا رجبی، مدیرکل سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان رضوی، است که در مقام رسیدگی به این چالش می‌گوید: امسال ما همواره به دنبال شرایطی بوده‌ایم که به موازات رونق کسب و کارهای نوپا، شرکت‌های بزرگ صنعتی و تولیدی هم به فعالیت دانش بنیان روی بیاورند. بر همین اساس، اگرچه شرکت‌های دانش بنیان همواره مسیر خرد به کلان دارند(به این معنا که شرکت در پارک علم وفناوری مستقر می‌شود، با یک محصول کوچک، کار خود را آغاز می‌کند و به تدریج، با توسعه بازار خود به کمک شتاب‌دهنده‌ها، وارد عرصه صنعتی می‌شود)، اما برای شتاب گیری

این روند و بهبود فضای کسب و کار، این بار قرار است شرکت‌های بزرگ دعوت شوند و شرایط برایشان به نحوی آماده باشد که با محصولاتشان را دانش بنیان کنند یا از فناوری‌های دانش بنیان مرتبط با حوزه فعالیت خود حمایت کنند که این، بهترین راه برای ایجاد شرکت‌های مادر تخصصی و حمایت از دانش بنیان‌های

اقماری است. ● تکمیل پارک؛ روی میز رئیس جمهور در میان کارگروه‌های نخبگانی از فضای دانشگاه به بازار آزاد هستند تا دانش بنیان‌ها بتوانند در یک بازه زمانی مشخص روی پای خود ایستادن را تمرین کنند، راه و چاه تولید را بیاموزند و بازار آزاد را با همه پیچیدگی‌هایش در یک مقیاس کوچک درک کنند، با این حال مدیر یکی از نرم افزارهای سرشناس مسیریابی بر ستر تلفن همراه که در گزارش قبل، گلابه‌های خود را مطرح کرده بود، تأکید می‌کرد که بسیاری از دانش بنیان‌ها برای آغاز فعالیت خود، از حمایت پارک علم وفناوری برخوردار می‌شوند اما رفته رفته فضا به سمتی می‌رود که دانش بنیان‌ها به این حمایت‌ها اعتیاد پیدا می‌کنند و کار به جایی می‌رسد که یک شرکت توانمند و پراز ایده ناب، دیگر حتی قادر به فعالیت در فضای واقعی بازار و بدون حمایت پارک نخواهد بود.

بدیهی است که برای حل این وضعیت، پارک‌های علم وفناوری مسئولیت بزرگی دارند و اینجاست که معاون توسعه فناوری پارک علم وفناوری خراسان رضوی، یک بار دیگر دوره‌های توانمندسازی را به عنوان راه حل این معضل، معرفی می‌کند تا مدیران واحدهای فناور و شرکت‌های علاقه مند بتوانند با مراجعه به سامانه www.Bizservices.ir از این خدمات بهره مند شوند.

● میزبانی شهرابی، مدیر پارک علم وفناوری استان اجرای تفاهم نامه با شرکت‌های مناطق نفت خیز جنوب ضمن جلوگیری از خروج ۳۰ میلیون دلار ارز در سال، برای بیش از ۵۰۰ نیروی متخصص داخلی هم اشتغال ایجاد خواهد کرد.

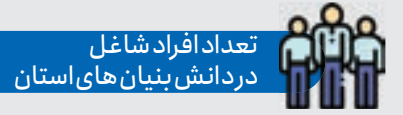
تعداد شرکت‌های دانش بنیان تأیید شده در خراسان رضوی

شرکت

تعداد افراد شاغل در دانش بنیان‌های استان

نفر

سهم خراسان رضوی از شرکت‌های دانش بنیان

درصد

نگران تأمین گوشت مرغ نباشید

ایرنا| مدیر دفتر طیور، زنبور عسل و کرم ابریشم در سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی گفت: با توجه به روند مطلوب جوجه‌ریزی، نگرانی درباره تأمین گوشت سفید استان در بهمن، منتهی است. محمد مهدی یعقوب زاده افزود: اگرچه میزان جوجه‌ریزی در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۱۵ درصد کاهش یافته است، همچنان میزان تولید گوشت مرغ در استان براساس نیاز و تأمین کننده است، بنابراین قیمت این کالا همچنان پایین است و به همین دلیل در حال ذخیره سازی گوشت مرغ هستیم.

اشتغال زایی روستایی با هدف تثبیت جمعیت

روابط عمومی استانداری| استاندار خراسان رضوی گفت: اشتغال زایی در روستاها با هدف تثبیت جمعیت و در نهایت ایجاد مهاجرت معکوس به روستاهای استان در اولویت قرار دارد و دنبال می‌شود. یعقوبعلی نظری افزود: بر همین اساس، اجرای طرح تحول در ۲ هزار و ۵۰۰ روستای با بیش از ۲۰ خانوار استان آغاز شده است تا ضمن حل مشکلات موجود، شرایط بازگشت جمعیت به روستاها را با دو هدف ایجاد اشتغال و تهیه مسکن فراهم کند. وی با اشاره به اینکه اشتغال در خراسان رضوی ایجاد شده ولی هنوز به ثبت نرسیده است، بیان کرد: با جمع آوری اطلاعات دقیق می‌توان درباره وضعیت اشتغال در استان، تحلیل درستی مطرح کرد تا بدانیم چه تعداد نیرو در چه حوزه‌هایی مشغول به کار هستند و در آینده، این استان به ایجاد چه مشاغلی نیاز دارد.

۱۵۰ تن گوشت تنظیم بازار توزیع شد

شهرآرا| مدیرکل پشتیبانی امور دام خراسان رضوی گفت: از چهارشنبه گذشته ۱۵۰ تن گوشت منجمد گوساله و گوسفند تنظیم بازار، در بین مردم توزیع شده است. سعادت علی نیا افزود: این میزان توزیع گوشت شامل ۱۰۰ تن گوشت منجمد گوسفندی و ۵۰ تن گوشت منجمد گوساله می‌شود. به گفته وی، باتوجه به افزایش قیمت گوشت قرمز در استان، ۸۲۲ تن گوشت گوساله منجمد و ۴۱۱ تن گوشت گوسفندی منجمد سهمیه استان برای توزیع بین افشار مختلف، تعیین و توزیع آن آغاز شده است.

۴۰ درصد

ایرنا: مدیرکل پست خراسان رضوی گفت: در ۹ ماه امسال، خرید و فروش و فعالیت فروشگاه‌های اینترنتی در بستر خدمات پست نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۴۰ درصد افزایش یافته است. محمدرضا شفیعی افزود: در بازه زمانی یادشده، حجم مرسولات پستی وارد شده به استان، ۱۳ درصد افزایش داشته است که بخش مهمی از افزایش خرید و فروش‌های اینترنتی در بستر پست، مربوط به این بخش است.

۱/۴ درصد

تجارت نیوز: دیروز سهام عدالت در جهت شاخص کل، حرکت کرد و روند مثبت به خود گرفت. ارزش سهام عدالت ۵۳۲ هزار تومانی با افزایش ۱/۴ درصدی به ۱۵ میلیون و ۱۹۵ هزار تومان و ارزش روز سهام عدالت یک میلیون تومانی نیز با افزایش ۲۴۷ هزار تومانی به ۲۸ میلیون و ۶۰۶ هزار تومان رسید.

تورق اقتصادی

تفکر نقادانه برای مدیران

نویسنده:رادوآتانا سویو

